

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător – Tatiana Vieru,
Judecători – Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,
Luiza Gafton, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către Lența Elena,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lența Elena către Burlacu Valeriu privind încasarea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Lența Elena și menținută hotărârea Judecătoria Drochia din 19 septembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 03 februarie 2016, Lența Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Burlacu Valeriu privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 07 mai 2015, aproximativ la orele 15.00, aflându-se pe un drum din satul Cotova, r. Drochia, în urma unui conflict cu Burlacu Valeriu, ultimul a numit-o cu cuvinte indecente, înjosându-i onoarea și demnitatea.

Prin procesul-verbal al Inspectoratului de Poliție Drochia din 19 mai 2015, Burlacu Valeriu pe cazul dat a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției administrative prevăzute în art. 69 alin. (1) Cod Contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 400 lei.

În urma conflictului, reclamanta s-a îngrijorat pentru efectele ulterioare, iar în rezultat a acuzat mari dureri de cap. La data de 09 mai 2015, s-a adresat medicului de familie, care i-a prescris tratament medical, fiind nevoită de a procura preparate medicale în sumă de 2115,45 lei.

De asemenea, a avut mari suferințe sufletești și anume, fiind de o vârstă înaintată, a fost înjosită ca personalitate, din care cauză până în prezent are incomodități, a suferit și suferă mari dureri de cap după acest conflict, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează la suma de 2000 lei.

Solicită reclamanta Lența Elena încasarea pagubei materiale în sumă de 1057 lei, dat fiind faptul că prejudiciul material l-a divizat, 1/2 fiind solicitată de a

fi încasată din contul altui pârât - Văzdăuțan Eugenia în altă cauză civilă, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 2000 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Drochia din 19 septembrie 2016, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017, a fost respins apelul declarat de Lența Elena și menținută hotărârea Judecătorei Drochia din 19 septembrie 2016.

La data de 21 martie 2017, Lența Elena a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a acesteia și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile formulate de către ea.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis în parte, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum reiese din materialele cauzei, prin procesul-verbal al Inspectoratului de Poliție Drochia din 19 mai 2015, intimatul Burlacu Valeriu a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției administrative în privința recurenței prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod Contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 400 lei.

Prima instanță și instanța de apel au respins întemeiat pretenția recurenței Lența Elena, privind încasarea prejudiciului material, din considerentul că aceasta nu a prezentat probe care să confirme existența acestuia, or, înscrisurile pe care este indicată o listă de preparate medicale și prețul acestora, nu demonstrează faptul procurării acestora. Instanța de recurs susține această concluzie și o consideră întemeiată.

În ceea ce ține de încasarea prejudiciului moral, Colegiul consideră că această pretenție urmează a fi satisfăcută parțial, iar concluzia instanțelor inferioare de a respinge acest capăt de cerere este nejustificată.

Potrivit art. 1398 alin. (1) CC, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 1422 alin. (1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că

prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Pornind de la această premisă, prima instanță și instanța de apel au considerat că recurenta Lența Elena nu a probat existența și întinderea prejudiciului moral suportat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată această concluzie, dat fiind faptul că vinovăția intimatului Burlacu Valeriu în comiterea contravenției administrative față de recurentă a fost stabilită prin procesul-verbal al Inspectoratului de Poliție Drochia din 19 mai 2015, în baza art. 69 alin. (1) Cod Contravențional, intimatul fiind sancționat cu amendă în mărime de 20 unități convenționale. Astfel, comportamentul ilicit față de Lența Elena este demonstrat, acesta fiind factorul care a generat prejudicierea morală a recurentei.

Prejudiciile morale sunt acele prejudicii aduse onoarei, cinstei, demnității, prestigiului sau reputației profesionale a unei persoane, produse prin insulte, calomnii, defăimări, aprecieri nefavorabile, inclusiv cele privind reputația și probitatea profesională, apartenența la un grup etnic socialmente mai defavorizat sau la o anumită minoritate sexuală.

Deci, intimatul Burlacu Valeriu, numind-o pe recurenta Lența Elena cu cuvinte indecente, a înjosit-o, și ținând cont de vârsta recurentei, de starea ei psiho-emoțională în urma incidentului, este evidentă prejudicierea morală a acesteia.

Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor; - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice; - felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei. Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Potrivit art. 1423 alin. (1) CC, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată.

Ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul ajunge la concluzia de a satisface parțial pretenția recurentei privind repararea prejudiciului moral și a încasa în beneficiul ei din contul intimatului suma de 1000 (una mie) lei.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Drochia din 19 septembrie 2016, în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, și în această parte de a emite o nouă hotărâre, prin care să se admită parțial pretenția înaintată de Lența Elena privind încasarea prejudiciului moral și să se încaseze de la Burlacu Valeriu în beneficiul Elenei Lența prejudiciul moral în mărime de 1000 (una mie) lei.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Lența Elena.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Drochia din 19 septembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lența Elena către Burlacu Valeriu privind încasarea prejudiciului material și moral, în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, și în această parte se emite o nouă hotărâre, prin care se admite parțial pretenția înaintată de Lența Elena privind încasarea prejudiciului moral și se încasează de la Burlacu Valeriu în beneficiul Elenei Lența prejudiciul moral în mărime de 1000 (una mie) lei.

În rest decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Drochia din 19 septembrie 2016 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu,

Oleg Sternioală,

Luiza Gafton,

Svetlana Filincova